

Het VN-Comité voor de
Rechten van het Kind

Algemene Commentaar nr. 26:

Over

**kinderrechten en milieu, met bijzondere
aandacht voor klimaatverandering**

Kindvriendelijke versie

2023

Het Verdrag van de Verenigde Naties inzake de Rechten van het Kind (het VN-Kinderrechtenverdrag) is een belangrijke overeenkomst tussen landen waarin wordt beloofd om de rechten van kinderen te beschermen. Het Verdrag legt uit wie “kinderen” zijn, wat hun rechten zijn en wat de verantwoordelijkheden van landen zijn om de rechten van kinderen te beschermen, te bevorderen en na te komen.

Het Comité voor de Rechten van het Kind is een groep van 18 experts in kinderrechten die van over de hele wereld komen. Het Comité komt drie keer per jaar samen in Genève (Zwitserland), om te bespreken hoe kinderrechten worden bevorderd en beschermd in elk land dat het Verdrag heeft ondertekend. Het Comité geeft ook adviezen aan elk land over hoe ze de kinderrechten moeten verbeteren.

Het Comité heeft een document geschreven dat een Algemene Commentaar wordt genoemd en waarin aan landen wordt uitgelegd hoe kinderrechten verband houden met het milieu en klimaatverandering en wat deze moeten doen om ze te beschermen. Je leest nu een versie van het Algemene Commentaar die is gemaakt voor kinderen, samen met de leden van een wereldwijd kinderadviesraad dat werd opgericht om het Comité te helpen om het Algemene Commentaar nr. 26 op te stellen.

Inleiding

Milieuschade vormt wereldwijd een belangrijke bedreiging voor de rechten van kinderen. Kinderen eisen onmiddellijke actie en hun rechten moeten worden beschermd. Een schoon, gezond en duurzaam milieu is niet alleen een mensenrecht, maar is ook noodzakelijk voor kinderen om gebruik te kunnen maken van hun rechten. In dit Algemene Commentaar wordt uitgelegd waarom er dringend milieu- en klimaatmaatregelen nodig zijn en wat landen moeten doen om **alle** rechten van kinderen te beschermen. Het maakt ook duidelijk dat landen de rechten van de kinderen van nu en in de toekomst moeten beschermen.

De inspanningen van kinderen om op te komen voor hun milieurechten motiveerden het Comité om dit Algemene Commentaar op te stellen. Kinderen hebben een zeer belangrijke rol gespeeld bij het vormgeven ervan: **16.331 kinderen** uit **121 landen** deelden hun standpunten en ideeën tijdens gesprekken met leden van de kinderadviesraad voor dit Algemene Commentaar nr. 26. De citaten van kinderen in het Algemene Commentaar komen uit die gesprekken.

“Ik zou [volwassenen] willen zeggen dat wij de toekomstige generaties zijn en, als jullie de planeet vernietigen, waar moeten we dan wonen?!”

Jongen, 13 jaar, India

Een filmpje en posterversie zijn te vinden op:

childrightsenvironment.org

Hoe zijn kinderrechten verbonden met het milieu en klimaatverandering?

Alle kinderrechten zijn met elkaar verbonden en even belangrijk. Sommige rechten worden vooral bedreigd door schade aan het milieu en klimaatverandering. Andere rechten spelen ook een belangrijke rol in het helpen beschermen van de rechten van kinderen - zoals het recht op onderwijs.

Artikel 2

Geen discriminatie

Milieuschade kan een grotere bedreiging vormen voor bepaalde groepen kinderen, vooral oorspronkelijke kinderen, kinderen uit minderheidsgroepen, kinderen met een beperking en kinderen die op plaatsen wonen waar rampen en klimaatverandering vaker voorkomen. Landen moeten informatie verzamelen om meer te weten te komen over de ongelijkheid tussen groepen en specifieke acties ondernemen om deze ongelijkheid op te lossen. Wanneer landen actie ondernemen voor problemen die met milieu te maken hebben, moeten ze er extra op letten dat dit geen negatieve gevolgen heeft voor kinderen.

Artikel 3

Belang van het kind

Bij het nemen van beslissingen over het milieu en klimaatverandering moeten landen rekening houden met de gevolgen ervan op kinderen en hoe ze het welzijn en de ontwikkeling van kinderen die nu en in de toekomst opgroeien, zullen ondersteunen.

Artikel 6

Recht op leven en ontwikkeling

Kinderen moeten kunnen leven, opgroeien en zich ontwikkelen in een gezonde, veilige omgeving en de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben. Hun leven mag nooit in gevaar worden gebracht door milieuschade zoals vervuiling of in contact komen met lood.

Artikel 12

Recht om gehoord te worden

Kinderen moeten door volwassenen serieus worden genomen en mee kunnen praten over zaken als het milieu en klimaatverandering. Landen moeten kinderen betrekken bij het nemen van beslissingen over het milieu en klimaatverandering en ervoor zorgen dat ze kinderen laten weten hoe er met hun mening rekening is gehouden.

Artikel 13, 15

Recht op vrijheid van meningsuiting, vereniging en vreedzame vergadering

Kinderen komen vaak als mensenrechtenverdedigers op voor hun milieurechten. Veel kinderen brengen ook tijd door met vrienden en groepen waar ze informatie en ideeën uitwisselen. Landen moeten kinderen steunen door hen een veilige ruimte aan te bieden die hen aanmoedigt om hun mening te geven. Ze moeten wetten aannemen om kinderen die opkomen voor mensenrechten te beschermen.

Artikel 13, 17

Toegang tot informatie

Landen moeten kinderen duidelijke en nauwkeurige informatie geven over plannen en besluiten die zij maken over het milieu en het klimaat. En over de manier waarop kinderen hierop kunnen reageren. Informatie moet op verschillende manieren worden gedeeld, zodat kinderen van verschillende leeftijden en achtergronden deze kunnen begrijpen.

Artikel 19

Recht op bescherming tegen alle vormen van geweld

Milieuschade en klimaatverandering kunnen leiden tot onstabiele situaties, conflicten en ongelijkheid, waardoor kinderen meer risico lopen op fysiek en psychologisch geweld. Landen moeten meer doen om kinderen te beschermen door te investeren in diensten voor kinderen en door te werken aan het oplossen van de onderliggende oorzaken van geweld.

Artikel 24

Recht op gezondheid

De lichamelijke en geestelijke gezondheid van kinderen mag niet worden aangetast door klimaatverandering, vervuiling, ongezonde ecosystemen en verlies van biodiversiteit. Als een kind ziek is, moet het toegang hebben tot medische zorg en ondersteuning.

Artikel 26, 27

Recht op sociale zekerheid en een fatsoenlijke levensstandaard

Kinderen moeten toegang hebben tot veilig voedsel, schoon water, fatsoenlijke huisvesting en materialen die ze nodig hebben om te leven en te groeien. Overheden moeten ervoor zorgen dat kinderen niet in armoede of onveilige omstandigheden leven.

Artikel 28, 29

Recht op onderwijs

Kinderen moeten onderwijs krijgen over het milieu op een manier die zij begrijpen. Dit onderwijs moet kinderen helpen om zich verbonden te voelen met het milieu en het te respecteren. De plaatsen waar kinderen leren moeten beschermd zijn tegen milieuschade.

Artikel 30

De rechten van oorspronkelijke kinderen en kinderen van minderheidsgroepen

Het leven, het overleven en de culturele gebruiken van oorspronkelijke kinderen en kinderen van minderheidsgroepen zijn vaak sterk verbonden met hun natuurlijke omgeving. Landen moeten hun rechten beschermen en kinderen betrekken bij alle beslissingen die over hun omgeving worden genomen.

Artikel 31

Recht op rust en spel

Kinderen moeten kunnen spelen en actief zijn op schone, veilige plaatsen en in contact kunnen komen met de natuur. Overheden moeten nadenken over waar en hoe kinderen kunnen spelen en uitrusten, wanneer ze plannen maken voor nieuwe wijken of plaatsen waar kinderen kunnen komen.

Recht op een schoon, gezond en duurzaam milieu

Het Comité legt uit dat kinderen recht hebben op een schoon, gezond en duurzaam milieu. Kinderen hebben een schoon milieu nodig om van al hun mensenrechten te kunnen genieten. Kinderen moeten toegang hebben tot schone lucht en water, een veilig klimaat, gezonde ecosystemen en biodiversiteit, gezond voedsel en een niet-vervuilde omgeving.

Wat moeten landen doen om de rechten van kinderen te beschermen, waaronder hun recht op een schoon, gezond en duurzaam milieu?

Zij moeten:

Respecteer, bescherm en verzeker de rechten van kinderen **en leef deze na** door duidelijke stappen te ondernemen en beloften na te komen om ervoor te zorgen dat elk kind opgroeit in een schoon, gezond en duurzaam milieu.

Evalueer regelmatig **de impact op kinderrechten** uit om de situatie te begrijpen en oplossingen te bedenken voor hoe beslissingen over het milieu van invloed (kunnen) zijn op kinderen - met speciale aandacht voor hoe kinderen van alle leeftijden en achtergronden verschillend kunnen worden getroffen.

Zorg ervoor dat **bedrijven** ook de rechten van kinderen respecteren door wetten, regels en beleid op te stellen om te voorkomen dat bedrijven het milieu vervuilen en kinderen schade berokkenen. , En om ervoor te zorgen dat bedrijven hun impact op het milieu niet verbergen.

Zorg ervoor dat kinderen op nationaal, regionaal en internationaal niveau worden gesteund om **toegang te krijgen tot de rechter** - dat wil zeggen oplossingen, steun en compensatie als zij schade ondervinden.

Werk internationaal samen met andere landen. Want problemen voor het milieu stoppen niet bij de grens. Rijke landen die het meest verantwoordelijk zijn voor de negatieve gevolgen voor het milieu, zouden meer actie moeten ondernemen en arme landen en landen die negatief getroffen worden door klimaatverandering steunen.

"De opwarming van de aarde en andere problemen kunnen niet worden opgelost zonder wereldwijde samenwerking".

(Meisje, elf jaar oud, China)

Landen moeten rekening houden met de rechten van kinderen bij alle beslissingen die worden genomen over klimaatverandering. En zij moeten rekening houden met klimaatverandering bij alle beslissingen die worden genomen over kinderen.

Landen moeten:

- De gevolgen van klimaatverandering **beperken**. Dit betekent dat ze zich houden aan hun belofte om de opwarming van de aarde te beperken, dat ze volgen wat wetenschappers ons vertellen over klimaatverandering en dat ze er dringend aandacht aan besteden.

- Kinderen die de gevolgen van de verandering nu al ondervinden, **vragen om hun mening** bij het maken van plannen om zich op klimaatverandering voor te bereiden. En bij alle beslissingen en oplossingen die worden genomen om klimaatverandering tegen te gaan. door het versterken van scholen en waterleidingen tegen stormen, overstromingen en weersextremen, en zorgen voor noodvoedselvoorraden.

- Geld en hulp geven aan landen die vandaag al **verlies en schade** ondervinden als gevolg van klimaatverandering en waardoor kinderrechten onder druk komen te staan.

- Ervoor zorgen dat **bedrijven** (ook bedrijven die wereldwijd in meer dan één land actief zijn) geen negatieve invloed hebben op kinderrechten door ervoor te zorgen dat ze hun uitstoot snel verminderen en door hernieuwbare energie, zoals wind en zonne-energie, aan te moedigen.

- Ervoor zorgen dat **klimaatfinanciering** geen projecten of acties steunen die de rechten van kinderen kunnen schenden.

"Volwassenen (moeten) stoppen met het nemen van beslissingen over een toekomst die ze niet zullen meemaken. (Wij) zijn de sleutel als het gaat over oplossen van klimaatverandering, want het gaat over ons leven."

(Meisje, 17 jaar, Kroatië)

General Comment

Child rights, environment and climate change

Terre des Hommes
International Federation

